

ARKIV

Christian Størmer
Furulundtoppen 17
0282 Oslo

MET-Bfylke

A 2003/216

C-nummer :

C 53 432

Buskerud fylkeskommune
Kulturavdelingen
3020 Drammen

Att.: Groseth
fax. 32 80 86 72

UNIVERSITETETS KULTURHISTORISKE MUSEER		
Universitetet i Oslo		
Saksb.	29 DES. 2003	Kopi
Ark:	0627-61	
Saksnr.	03/13229	Dok.nr.: 1

Oslo, 4.9.03

JERDAL I RØYKEN – FUNN AV "NØKKEL" I KOBBERLEGERING

Jeg viser til hyggelige samarbeid nylig mht. flateavdekking på Verby i Hurum, knyttet til funn av en celt i fjor på samme sted. Det var litt skuffende at vi ikke fant spor etter bosetning.

Jeg overleverte samtidig ett nytt funn, antagelig en gammel nøkkeltupe fra middelalder eller kanskje tidligere.

Gjenstanden ble funnet den 30.8.03 på dyrket mark under gården Jerdal, jfr. vedlagte kartutsnitt.

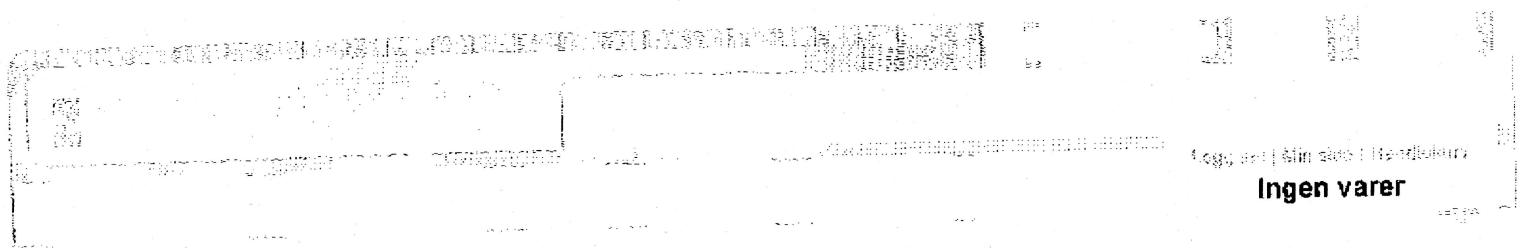
Jeg ber vennligst om å få vite hva gjenstanden er og om mulig få den tidfestet. Dersom den ikke er så gammel, ber jeg om å få den i retur.

Med vennlig hilsen

Christian Størmer

(cs@eiendomsplan.no)

Logg inn | Min side | Hjelp

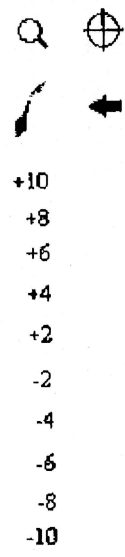
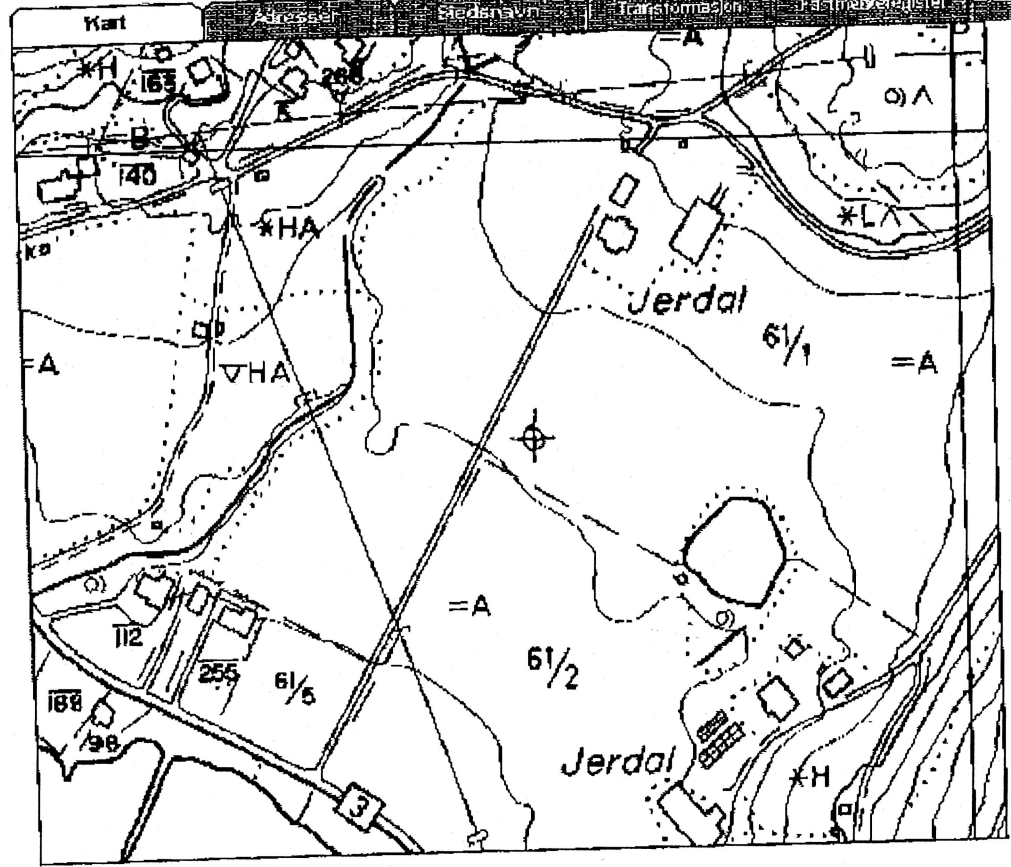
Ingen varer

NORGESGLASSET

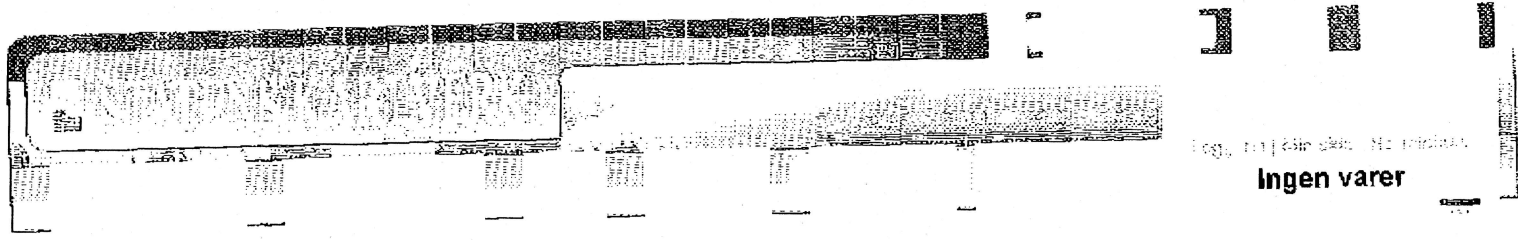
PRØV DET NYE NORGESGLASSET: GULLKART

Norgesglaset er kun til privat bruk. Alle karakt. til Gullkart kartet.
 Norm kart kan være gamle, spesielt gamle dato og ukonstante kartene, som derfor mangler viktig informasjon om f.eks.

Kart Adresse Stedsnavn Transformasjon Postnummer Høyde

FUNNSTED
 NOKKEL/IS (?)
 TIL LÅS
 I KOBBERLEGERING
 INNLEVERT 3/9-03
 P.M. Sten
 04.09.2003

Ingen varer

NORGESGLASSET

PRØV DET NYE NORGESGLASSET: klikk her

Langtmerket og detaljert kart tilgjengelig for alle brukere av Kartverket. Prøve kartet og se hvordan det fungerer. Du kan også se hvordan du kan bruke kartet til å finne informasjon om f.eks. kommuner og kommuner.

ZERDAL VED DRAMMENSFJORDEN
 (MUNICIPALITY) KOMMUNE

04.09.2003

* FASTE FORNMINNER *

UNIVERSITETETS OLDSAKSAMLING, FREDERIKSGT. 2, 0164 OSLO 1

FYLKE: Buskerud KOMMUNE: 0627 Røyken FORNMINNENR:

GNR: 61 GÅRD: Jerdal

BNR: 1 FNR: BRUK: Jerdal

LOKALITET:

ØK-KART: CL 040-5-3 FLYFOTO: 6350 F02 R-X-NR: X01

M711-KART: KSYS: NORD(X): ØST(Y): HOH:

FORNMINETTS-ART: Haug - fjernet ANT: 1 DAT: Uviss

EIER:

GNR-BNR-BRUK: 61/1 Jerdal

REG AV: P O Nybruget 10.08.1971

KONTR AV: P O Nybruget, J H Larsen 1982

TERRENGETS ART:

Dyrket mark.

ORIENTERING:

50m NØ for SØ-hjørnet av driftsbygningen på gården, 61/1.

10m SSV for vei til Jerdalsgårdene.

SPESIALKART: Jerdal 1:5000 X02

FORNMINNEBESKRIVELSE:

Rund sandhaug.

Ble fjernet med bulldozer i 1961. Ingen funn.

Haugen lå midt i åkeren, og eieren mente det var en naturdannelse. Det finnes ingen opplysninger om gravhauger på Jerdalsgårdene. Eieren mener haugen en gang i tiden var lagt opp av Jerdalsbekken, som renner 50m Ø for den.

D ca 20m, h vel 2m.

Synlig på flyfoto som lys flekk.

Tidligere funn på brnr: Det er flere steinalderfunn på Jerdalsgårdene, men alle er ukjente for nåværende brukere og eiere.

LITTERATUR:

Drammens Tidende juni 1927. Killingstad: "På Gjerdal er der gravhauger."

UNIVERSITETET
I OSLO

ARKIV

Buskerud fylkeskommune
v/ Ole Kristian Lønnås
Haugesgt. 89
3019 Drammen

UNIVERSITETETS KULTURHISTORISKE MUSEER

Oldsaksamlingen
Postboks 6762 St. Olavs plass
N-0130 Oslo

Besøksadresse
Frederiks gate 3

Deres ref:

Vår ref: 03/13229-2

Saksbehandler: HLAA

Dato: 22.12.03

KOPI

Telefon: 22 85 99 80
Telefaks: 22 85 99 26
E-mail: hannela@ukm.uio.no

Vedr. innleverte gjenstander og rapporter fra diverse forundersøkelser

Vi viser til ditt besøk på Universitetets kulturhistoriske museer 12.12.d.a. Vi mottok da gjenstander og rapporter fra to forundersøkelser samt et metalldetektorfunn. Funnene er nå aksjesjonsført og vedlagt er en liste over aksjesjonsnummer. Ved eventuelle henvendelser kan disse oppgis.

Undersøkelse/rapport	Aks. nr.
Eiker mølle – Stensethveien Fv. 62, Øvre Eiker kommune	2003/215
✓ Funn av "nøkkel" i kobberlegering, Jerdal, Røyken Kommune	2003/216
Registrering Aas (gbnr 25/1), Hurum kommune	2003/217

Vennlig hilsen

Ellen Høigård Hofseth
Seksjonsleder

Hanne Lovise Aannestad
Museumskonsulent

UNIVERSITETET
I OSLO

0627 - 61

Christian Størmer
Furulundtoppen 17
0282 Oslo

ARKIV

UNIVERSITETETS KULTURHISTORISKE MUSEER

Oldsaksamlingen
Postboks 6762 St. Olavs plass
N-0130 Oslo

Besøksadresse
Frederiks gate 3

Telefon: 22 85 99 80
Telefaks: 22 85 99 26
E-mail: hannela@ukm.uio.no

KOPI

Deres ref:
Vår ref: 03/13229 - 3
Saksbehandler: HLAA
Dato: 6. januar 04

Vedr. innlevert nøkkel (Aks.nr. 03/216) på Jerdal gnr/bnr. 61/1, Røyken k., Buskerud.

Universitetets kulturhistoriske museer har mottatt en nøkkel av bronselegering som ble innlevert fra deg via fylkesarkeologen i Buskerud. Vi er svært glade for at du har tatt vare på og informert om funnet. Funnet gir viktig kunnskap om forhistorien i Røyken.

Gjenstanden du sendte inn er, som du antyder, en del av en nøkkel. Nøkkelen er sannsynligvis av typen boltelåsnøkkel og kan dateres til 1300-tallet.

Vi har mottatt kartanmerkninger samt kopi av ditt brev til Buskerud fylkeskommune datert 04.09.03. Det ville være fint om du tok deg tid til å se på det vedlagte funnskjemaet og de feltene som er markert med grønt, for å tilføye eventuelle funnopplysninger du måtte ha. Hvis du har ytterligere opplysninger håper vi du kan returnere funnskjemaet så fort som mulig. Som takk for din hjelp vil du motta museets takkediagram med foto av nøkkelen samt ytterligere opplysninger om denne.

Vennlig hilsen

Ellen Høigård Hofseth
Seksjonsleder

Hanne Lovise Aannestad
Museumskonsulent

Kopi: Buskerud fylkeskommune, Haugesgate 89, 3019 Drammen

UNIVERSITETETS KULTURHISTORISKE MUSEER Universitetet i Oslo		
Saksb.	19 JAN. 2004	Kopi
Ark:	0627-61	
Saksnr.	03/13229	Dok.nr.: 4

UNIVERSITETETS KULTURHISTORISKE MUSEER, OLDSAKSAMLINGEN
Postboks 6762 St. Olavs plass, 0130 Oslo
Besøksadresse: Frederiksgt. 3.
Telefon: 22 85 95 37 Telefaks: 22 85 95 24

Aks. nr.: 2003/216 C.nr.: C53432 Saksnr.: 03/13229

Gjelder funn av (gjenstand/materiale): Nøkkul av kobberlegering

Funnet på (gårdsnavn, gnr/bnr): G Jerdal 61/1

Kommune (k), fylke: Røyken k., Buskerud

Innlevert av: _____

Adresse: _____

Finnerens navn: _____

Finnerens adresse: _____

Grunneierens navn: HANS PETTER GJERDAL

Grunneierens adresse: GJERDALSV EI 1, 3442 HYGGEN

Har funnstedet noe særlig navn? NEI

Hva slags mark og lende (åker, hage, skog, ur, strand, vann eller lignende): _____

DYRKET MARK

Angi funnstedet ut fra faste terrengmerker (vann, nut, vei, berghammer, trigonometrisk punkt e.l.):

115 M SYD FOR GÅRDENS VÅNINGSTU, 10 M FRA VEI

Avmerking på vedlagt ØK-kart (ev. annet kart) nr.: _____

Hvis nødvendig, lag gjerne en skisse av funnstedet.

Hvor dypt lå funnet? CA 15 CM Høyde over havet: _____

Hvordan ble funnet gjort? MED METALLOSKOPER Når? _____

Ble det sett annet av interesse (trekull, bein, aske, steinheller): NEI

Dersom det ikke er plass nok her, bruk baksiden eller nytt ark.

Andre opplysninger (tidligere funn av gjenstander, kulturminner, sagn eller tradisjoner): HAR NYLIG

FÅTT HØRE AT DET VAR GRAVHAUGER I OMRÅDET

Ønsker De et diplom med fotografi(er) av oldsaken(e) eller finnerlønn. (Stryk det som ikke passer).

Returneres: Universitetets kulturhistoriske museer, Oldsaksamlingen

Mrs. Chr. Sten

UNIVERSITETETS KULTURHISTORISKE MUSEER, OLDSAKSAMLINGEN
 Postboks 6762 St. Olavs plass, 0130 Oslo
 Besøksadresse: Frederiksgt. 3.
 Telefon: 22 85 95 37 Telefaks: 22 85 95 24

UNIVERSITETETS KULTURHISTORISKE MUSEER		Kopi
Universitetet i Oslo		
HLAA	- 2 FEB. 2004	
Ark:	0627-61	
Saksnr.	03/13229	Dok.nr.: 5

Aks. nr.: 2004/13 C.nr.: 53460 Saksnr.: _____

Gjelder funn av (gjenstand/materiale): Del av "nøkkel"

Funnet på (gårdsnavn, gnr/bnr): Gjerdal

Kommune (k), fylke: Røyken

Innlevert av: CHR. STØRMER

Adresse: FURVLUNDTOPPEN 17 0282 OSLO

Finnerens navn: CHR. STØRMER

Finnerens adresse: FURVLUNDTOPPEN 17 0282 OSLO

Grunneierens navn: H.P. GJERDAL

Grunneierens adresse: _____

Har funnstedet noe særlig navn? NEI

Hva slags mark og lende (åker, hage, skog, ur, strand, vann eller lignende): ÅKER

Angi funnstedet ut fra faste terrengmerker (vann, nut, vei, berghammer, trigonometrisk punkt e.l.):

Avmerking på vedlagt ØK-kart (ev. annet kart) nr.: _____
 Hvis nødvendig, lag gjerne en skisse av funnstedet.

Hvor dypt lå funnet? 15 cm Høyde over havet: 5 m

Hvordan ble funnet gjort? m. metallsøker Når? høsten 2003

Ble det sett annet av interesse (trekull, bein, aske, steinheller): nei

Dersom det ikke er plass nok her, bruk baksiden eller nytt ark.

Andre opplysninger (tidligere funn av gjenstander, kulturminner, sagn eller tradisjoner):

annen type bolt/nøkkel funnet i nærheten

Ønsker De et diplom med fotografi(er) av oldsaken(e) ~~eller finnerlønn~~. (Stryk det som ikke passer).

Returneres: Universitetets kulturhistoriske museer, Oldsaksamlingen

Med søkeren langs Drammensfjorden

I oktober i år la jeg merke til at et større jorde ned mot Drammensfjorden var i ferd med å bli høstpløyet. Dette hadde jeg ventet på helt siden gårdbrukeren skar kornet, fordi jordsmonnet i området er spesielt egnet for bruk av metallsøker. Jordene ligger slakt ned mot fjorden, og består av en lett og luftig jordtype med mye sand og grus, noe som fører til at toppene fra plogfurene fort brytes ned. Enten toppene tørker ned i sol og vind, eller renner fra hverandre i regnvær, så framstår bakken etter kort tid som "svart jord" med ganske plant terreng.

I november fikk jeg organisert inn den første turen til dette området, mellom oppgaver på jobb og for familie. Det hadde regnet ganske lenge, og bakken var tilsvarende slett og godt egnet for å få søkerhodet helt ned til terrenget slik at det ble optimal søkerdybde.

Etter å ha fått fornyet min tillatelse fra bonden til å gå en ny søkertur, stilte jeg inn søkeren på et egnet program og satte i gang. Jeg hadde sett meg ut et felt på ca 10 mål som tidligere ikke var gjennomført, og startet opp med å markere "det engelske flagget". Med dette mener jeg at jeg først går en runde rundt jordet etter periferien, og så to diagonaler fra hjømene. På denne måten kan jeg på en effektiv måte kanskje få lokalisert steder der det kan være funn og hvor det må søkes mer systematisk.

Min sønn Fredrik og jeg har søkt over deler av disse jordene over en årrekke. Vi hadde funnet en del brukbare funn, slike som knapper, spenner, smykker, mynter, plomber, runde kuler, vektlodd, beslag osv. Særlig var det et område ned mot vannet som tydeligvis var brukt som forsamlingssted eller kanskje badestrand. Der fant vi ganske mange mynter fra Oscarperioden og nyere, hvorav 5 i sølv.

Jeg hadde ikke gått lenge før det kom et tydelig signal. Jeg sparket til jorden med støvelen slik at jordmassene ble spredt utover og søkte igjen. Gjenstanden hadde nå kommet opp, og lå ca 50 cm fra sin opprinnelige posisjon. Dessverre viste det seg å bare være en melkeflaske kapsel i aluminium. Senere dukket også annet søppel opp slik at entusiasmen og håpet om å finne noe stadig ble redusert. Plutselig dukket det opp en god kobbermynt, grønn og fin. Det var ingen vanlig "kioskmynt" men en litt større og tykkere type, antagelig en 1 skilling fra ca 1820. For ikke å ødelegge det ytterste korrugerte laget på den, ble mynten lagt i en liten oppbevaringseske som jeg alltid har med, slik at mynten kunne studeres nærmere når jeg kommer hjem. Det var da noe tenkte jeg, og håpet steg igjen.

I kanten av jordet kom jeg til et sted som igjen gav et godt signal. Denne gangen var det en riflekule av militær type. Rett ved siden av lå den en til og i løpet av få minutter hadde jeg plukket opp i alt ca 20 kuler. Jeg gjetter på at noen må ha drevet med øvelsesskyting og hatt en blink her. Jeg nærmet meg husene på en

av gårdene i området da jeg igjen fikk et godt signal. Jeg brukte spaden og fikk opp jordklumpen som ble forsiktig delt utover. Med søkeren fikk jeg lokalisert metallposisjonen og med proben hvor den var. Denne gangen kjente jeg at blodet begynte å sirkulere raskere i årene: En liten tynn sølvmynt! Jeg pusset av jordrestene med fingrene og kunne ikke få på meg brillene fort nok. Det var en "nydelig" 4 skilling C7, fra 1786! Den var riktignok av ganske dårlig kvalitet; relativt slitt fra tidligere bruk, litt skjev og med et hakk i siden etter et plogblad eller harv. Men mynten var reddet og klar til oppbevaring på et tørt og trygt sted.

Turen var også "reddet" og jeg følte at det likevel hadde vært riktig å ta litt tid fri fra vanlige gjøremål. Det skulle gå noen uker før jeg i slutten av november igjen var tilbake på favorittjordene ved Drammensfjorden og denne gangen var Fredrik med. Det var en tung og fuktig dag, med litt vind og fremdeles litt snø etter et tidligere snøfall i uken. Men det var ikke tele og fremdeles vel egnet for søking. Vi stilte inn våre White's søkere, Fredrik med programmet "Jewelry on Beach" med vco, og jeg med et eget hollandsk program som anbefales via Internett.

For å unngå interferens på søkerfrekvensene holdt vi en viss avstand mens vi søkte, slik at vi først etter ca 20 minutter tok en liten pause for å vise fram funn for hverandre. Fredrik hadde funnet en "kornplombe" i bly med bokstavene R.M. (tysk Reichs Mark?) på, en 10 øre i sink fra krigen, en nyere 2 øre og en liten bit av den øverste delen på en sølv teskje, antatt fra ca 1850 og med initialene KB. Det blir spennende å finne ut om dette passer til de som bodde på gården tidligere, for eksempel via eieren eller fra folketellingene på Internett.

Jeg hadde kun funnet en knapp og en tynn, gammel og slitt kobbermynt som det neppe er mulig å lese noe på. Ved neste samling hadde jeg funnet en plombe uten tekst, et gammelt smidd vindusbeslag, en defekt sølvknapp med rosemønster på, en del av et ubestemmelig "bronsesmykke" eller en nøkkel og et svært ødelagt smykke med nål bak. Fredrik hadde funnet en bit av en krittpipe ved hjelp av synet, noe som er et typisk tegn på "kulturmark" og med søkeren: et rundt blylodd av type "frakkelodd", en liten knapp, en rund blykule og et uformelig blystykke.

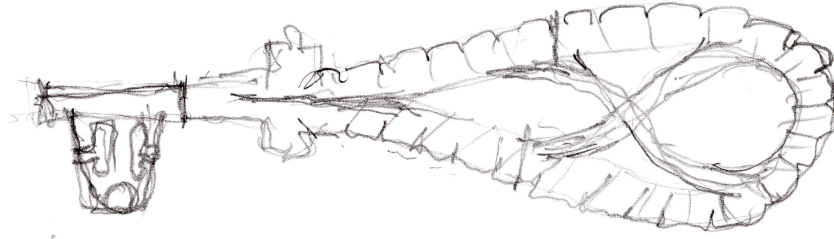
Fordi vi følte at det var en mager dag, med et lite tiltalende vær og tidlig mørke, så avsluttet vi søket for dagen kort tid etter. Da hadde jeg kun funnet en nyere ganske anløpet mynt som jeg i halvmørket antok å være en 5 øre, og Fredrik hadde ikke funnet noe som var interessant nok til å ta vare på. Litt skuffet og litt lei pakket vi sammen og satte nesene hjemover. Vi hadde ikke så mye å si hverandre om fangsten eller andre ting, så Fredrik sov mens jeg kjørte hjem.

Som vi alltid gjør når vi kommer hjem etter en søkertur, så skyller vi alle funnene i en gammel isboks med lunkent vann, for å rengjøre og studere gjenstandene nærmere. Stor var vår overraskelse da det viste seg at den siste mynten jeg fant var en krone fra 1877 i sølv, den første vi har funnet av en slik type siden vi startet med søking sommeren 1995!

I tillegg var det mulig at delen av "bronsesmykket" kunne være eldre og dermed mer interessant en vi først antok. Dette ville vi bruke mer tid til å finne ut av. Kanskje det ville være mulig å finne bilder som kunne tidfeste gjenstanden i noen av de bøker som finnes om funn fra forskjellige tidsepoker? Dette gjorde oss mer entusiastiske, og vi var enige om at turen likevel var vellykket.

Det er fremdeles ganske store områder som gjenstår å kontrollere langs Drammensfjorden i dette området, og dersom vi går fram og tilbake på en nøye og systematisk måte, så blir det ikke så mange målene som blir gjennomløst hver gang. Jeg pleier å si at jeg går med søkeren som om det er en gressklipper, dvs at hele området blir "gått over". Vi har en god dialog med eierene av området som blir holdt løpende orientert om våre aktiviteter. Vi håper derfor at vi fremdeles kan ha mange hyggelige opplevelser med søkeren i dette området i fremtiden.

Chr.S. nov.03

Gerdal
Oct 2003 (vle 43)

2003_1211Image0017.JPG

UNIVERSITETET
I OSLO

ARKIV

Arkiv
0627-61

Hans Petter Gjerdal
Gjerdalsvei 1
3442 Hyggen

UNIVERSITETETS KULTURHISTORISKE MUSEER

Oldsaksamlingen
Postboks 6762 St. Olavs plass
N-0130 Oslo

Deres ref:
Vår ref: 03/13229 - 6.
Saksbehandler: HLLAA
Dato: 8. juni 2004

Besøksadresse
Frederiks gate 3

Telefon: 22 85 99 80
Telefaks: 22 85 95 24
E-mail: hannela@ukm.uio.no

Vedr. funn av to nøkler (museumsnummer C.53432 og C.53460) på gården Gjerdal (61/1), Røyken kommune, Buskerud.

Universitetets kulturhistoriske museer (UKM) mottok høsten 2003 og våren 2004 to nøkler som ble funnet på din eiendom. Nøkklene er førreformatoriske og vil inngå som en del av vår samling. Gjenstander funnet av privatpersoner utgjør en viktig del av museets samlinger og disse nøklene er med på å øke vår kunnskap om forhistorien i Røyken.

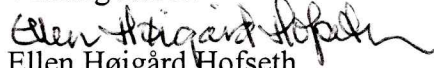
Nøkkelen fra middelalder (C.53432) er en boltlåsnyttel og kan løslig dateres til sen vikingtid/middelalder. Nøkkelvarianten knyttes gjerne til en type hengelås og vedlagt finner du skisse over prisippet for denne låstypen. Nøkkelen C.53460 er fra yngre jernalder. Fragmentet stammer fra en bronsenøkkel med spissovalt håndtak. Disse kan som gruppe dateres til merovingertid og tidlig vikingtid (700-900 e.Kr.). Den dyrehodeformede forsterkningen i overgangen mellom håndtak og stilk sannsynliggjør at den til er en tidlig variant.

Fra historiske kilder og lovttekster kjenner vi til at det å bære nøkkelen både symbolsk og praktisk innebar makt og ansvar. Nøkler fra vikingtid og middelalder knyttes ofte til kvinner og rollen som husfrue. Bronsenøkler med rundt og spissovalt håndtak som C.53460 er ofte prydet med rike og varierte ornamenter, og kan i tillegg til sin praktiske betydning også ha vært synlige symboler på makt og status blant kvinner i merovingertids- og vikingtidssamfunnet.

Vi vil minne om at førreformatoriske gjenstander etter *Lov om kulturminner* av 9. juni 1978 er statens eiendom. Gjenstandsfunnene fra din eiendom indikerer at det kan være automatisk fredede kulturminner intakt under pløyelaget. Vi ber derfor om at du viser hensyn til dette og ved eventuelle nye funn/observasjoner vil kontakte oss eller Buskerud fylkeskommune som rette forvaltningsinstans.

Som takk for ditt bidrag vedlegger vi foto av gjenstandene.

Vennlig hilsen

Ellen Høigård Hofseth
Seksjonsleder

Hanne Lovise Aannestad
Museumskonsulent

Kopi: Buskerud fylkeskommune, Kulturavdelingen, 3020 Drammen.
Vedlegg: Foto

UNIVERSITETET
I OSLO

ARKIV

arkiv
0627-61

Christian Størmer
Furulundtoppen 17
0282 Oslo

UNIVERSITETETS KULTURHISTORISKE MUSEER

Oldsaksamlingen
Postboks 6762 St. Olavs plass
N-0130 Oslo

Deres ref:
Vår ref: 03/13229 - 7
Saksbehandler: HLAA
Dato: 8 juni 2004

Besøksadresse
Frederiks gate 3

Telefon: 22 85 99 80
Telefaks: 22 85 95 24
E-mail: hannela@ukm.uio.no

Vedr. innleverte oldsaker fra yngre jernalder/middelalder (museumsnummer C.53432 og C.53460) fra Gjerdal (61/1), Røyken kommune, Buskerud.

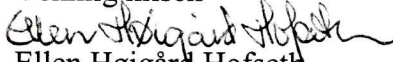
Universitetets kulturhistoriske museer (UKM) vil med dette takke for de to nøklene vi mottok fra deg henholdsvis høsten 2003 og våren 2004. Funn fra privatpersoner utgjør viktige bidrag til museets samlinger og fører til ny kunnskap om før-historisk og historisk tid i Norge.

Nøkkelen fra middelalder (C.53432) er en boltlåsnyttel og kan løslig dateres til sen vikingtid/middelalder. Nøttelvarianten knyttet gjerne til en type hengelås og vedlagt finner du skisse over prisippet for denne låstypen. Nøttelen C.53460 er sannsynligvis fra yngre jernalder. Fragmentet stammer, som du antydet i din skisse, sannsynligvis fra en bronsenøttel med spissovalt håndtak. Disse kan som gruppe dateres til merovingertid og tidlig vikingtid (700-900 e.Kr.). Den dyrehodeformede forsterkningen i overgangen mellom håndtak og stilk sannsynliggjør at den til er en tidlig variant.

Fra historiske kilder og lovttekster kjenner vi til at det å bære nøttelen både symbolsk og praktisk innebar makt og ansvar. Nøtteler fra vikingtid og middelalder knyttet ofte til kvinner og rollen som husfrue. Bronsenøtteler med rundt og spissovalt håndtak som C.53460 er ofte prydet med rike og varierte ornamenter, og kan i tillegg til sin praktiske betydning også ha vært synlige symboler på makt og status blant kvinner i merovingertids- og vikingtidssamfunnet.

Vi setter svært stor pris på at du overlot gjenstandene til oss slik at vi best mulig kan bevare og forvalte dem for ettertiden. Skulle du finne mer du tror kan være av inntresse for oss ved en annen anledning håper jeg du tar kontakt med oss igjen! Som takk for at du meldte fra om funnet følger vedlagt vårt takkediplom med foto av nøttelen C.53460 samt fotografi av C.53432.

Vennlig hilsen

Ellen Høigård Hofseth
Seksjonsleder

Hanne Lovise Aannestad
Museumskonsulent

Kopi: Fornminneseksjonen UKM
Buskerud fylkeskommune, Kulturavdelingen, 3020 Drammen
Vedlegg: Diplom og foto

University Museum of Cultural Heritage
University of Oslo

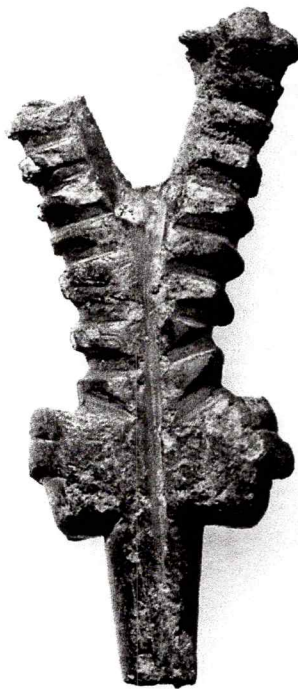
**UNIVERSITETETS
KULTURHISTORISKE MUSEER
OLDSAKSAMLINGEN**

takker

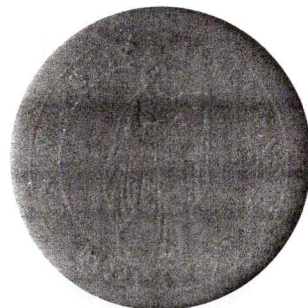
Christian Størmer

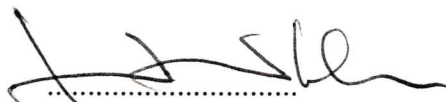
for

to innleverte nøkler fra yngre jernalder og middelalder
(museumsnummer C.53432 og C.53460)
begge fra Gjerdal (61/1), Røyken kommune, Buskerud.

Oslo. 9. juni 2004

Egil Mikkelsen
Museumsdirektør

UNIVERSITETET
I OSLO

ARKIV

0627-61

Christian Størmer
Furulundstoppen 17
0282 Oslo

Deres ref:
Vår ref: 03/13229 - 9
Saksbehandler: HAAN
Dato: 22.11.2004

KULTURHISTORISK MUSEUM

Oldsaksamlingen
Postboks 6762 St. Olavs plass
N-0130 Oslo

Besøksadresse
Frederiks gate 3

Telefon: 22 85 99 80
Telefaks: 22 85 99 26
E-mail: hannela@khm.uio.no

Vedr. funn av nøkkel (museumsnummer C.53460) på Gjerdal (61/1), Røyken kommune, Buskerud.

Kulturhistorisk museum vil med dette takke for den andre delen av nøkkelen (C.53460) som vi mottok fra deg ved ditt besøk her på museet september d.a.

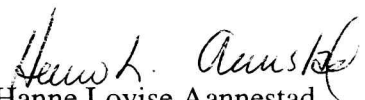
Som du antydte ved ditt besøk passer nøkkelfragmentet til fragmentet du leverte inn til museet våren 2004, funnet på samme jorde. Nøkkeles håndtak er nå fullestendig, og det er kun nedre del, eller skjæret på nøkkelen, som mangler. Skjæret har trolig bestått av en flat fire- eller femkantet plate montert i stilkens lengderetning. Av tilsvarende nøkkeltypen ser vi at selve skjærets utforming varierer noe. Dette viser igjen til de respektive låsenes utforming og teknologi. Ornamentene er tolket som en mulig menneskefigur med utstrakte ben og armer samt et slangehode som peker ned mot stilk og skjær. Slangehodet er kjent fra jernalderens kunstuttrykk i Norden, og fremstiligner av mennesker og dyr kan, foruten å være en dekorativ tradisjon, spille på religiøse og mytiske motiv som ikke er kjent for oss i dag.

Nøkkelen er trolig fra perioden mellom 700- og 900-tallet, altså siste del av merovingertid til første del av vikingtid – yngre jernalder. Da det er et løsfunn utenfor kontekst og vi ikke har funnet en nøyaktig parallell er det vanskelig å datere nøkkelen nærmere.

Som takk sender vi deg et nytt diplom med foto av hele nøkkelen. Jeg vil sende deg kopi av artikkelen om nøkler så snart den er trykket, trolig rett over nyttår.

Vennlig hilsen

Ellen Høigård Hofseth
Seksjonsleder

Hanne Lovise Aannestad
Museumskonsulent

Kopi: Buskerud fylkeskommune, Kulturavdelingen, 3020 Drammen
Vedlegg: Diplom med foto.

Museum of Cultural History
University of Oslo

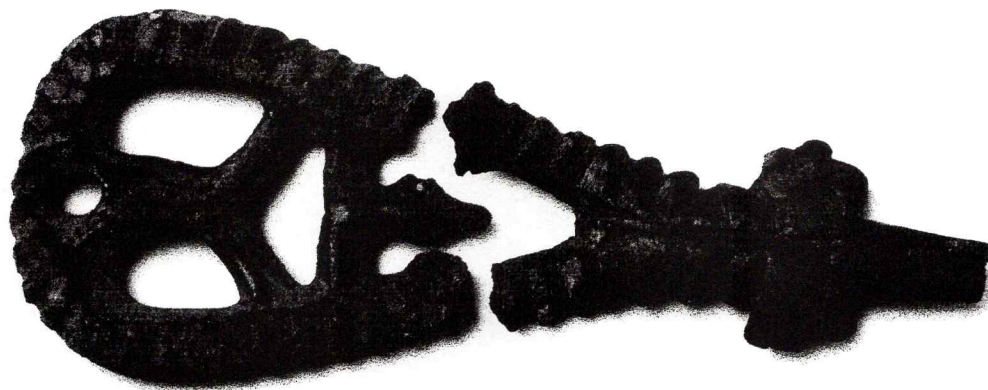
**KULTURHISTORISK MUSEUM
OLDSAKSAMLINGEN**

Takker

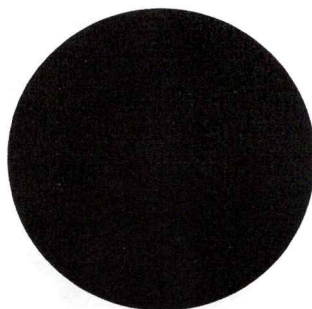
Christian Størmer

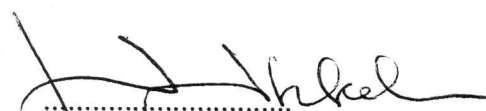
for

innlevert nøkkel (museumsnummer C.53460) fra Gjerdal (61/1),
Røyken kommune, Buskerud.

Oslo 22. nov. 2004

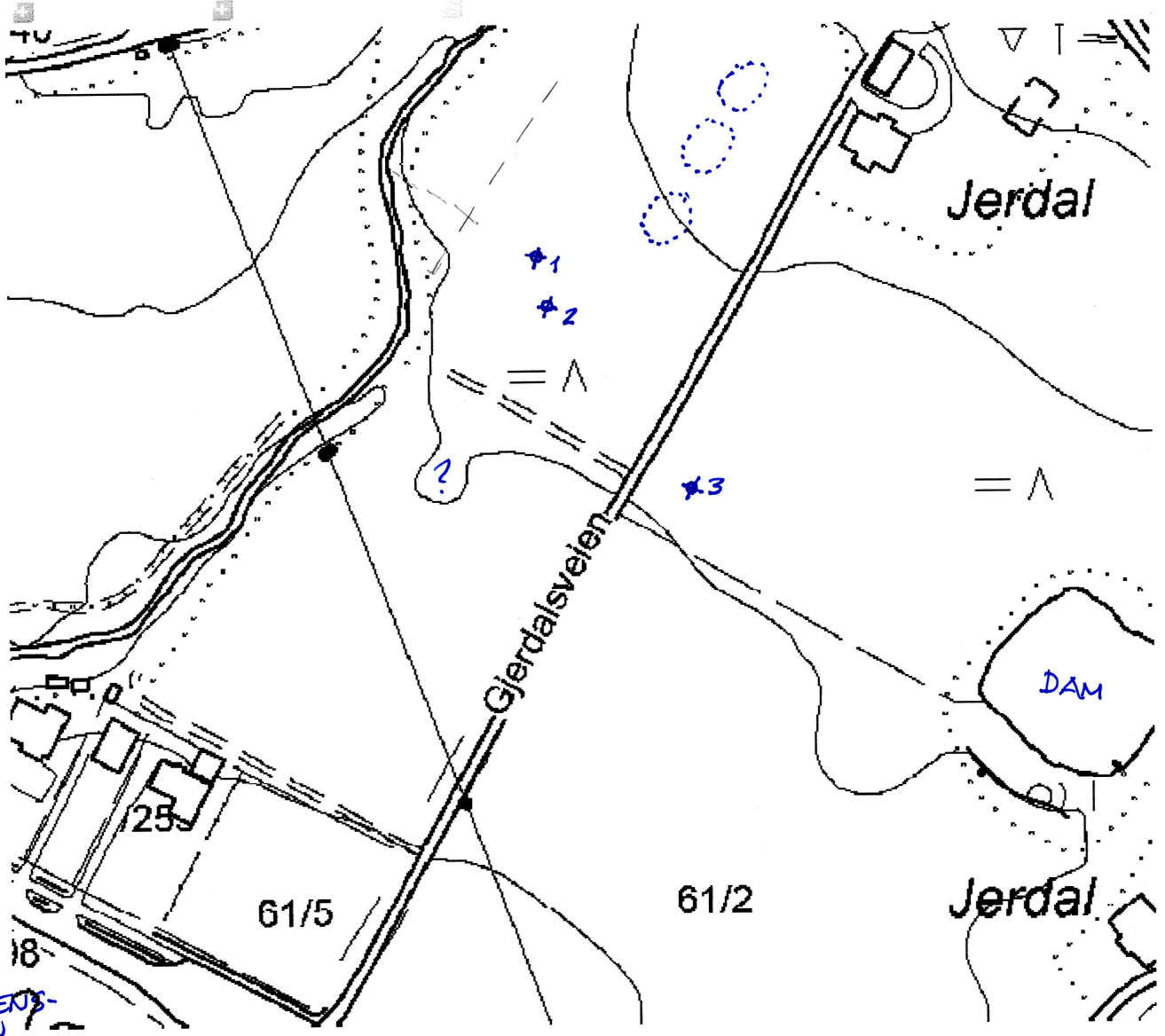

.....
Egil Mikkelsen
Museumsdirektør

A 2004/183 Φ 2
C53460

SAK: 03/13229

ARKIV

Norgesglasset er kun til privat bruk. Alle kartutsnitt © 2002 Statens kartverk. Ansv.Red. Erlend Røed

EIER OLE SJERDAL:

○ TIDLIGERE GRAUHAUGER, UTPLOYET CA 1920

Φ 1 : MEROVINGER NØKKEDEL 1, 2003

Φ 2 : ————— DEL 2, 2004

Φ 3 : MIDDELÅDERNØKKEDEL, 2003

KULTURHISTORISK MUSEUM Universitetet i Oslo		
Sakstb.	24 NOV. 2004	Kopi
Ark:	0627-61	
Saksnr.	03/13229	Dok.nr.: 10

MED METALLSØKER

SEPT. 04

Chr. Sten